

Nazarbáyev o l'esperada sobirania

written by Eric Barrantes | 20 de març de 2019

El president del Kazakhstan ha anunciat avui la seva renúncia. Certament, ha estat una persona molt important per al país i el conjunt de relacions entre el món i el subcontinent centreamericà. No obstant això, per saber el futur, incert, del país caldria conèixer amb perspectiva la figura que el president ha tingut durant trenta anys.

Nursultan Nazarbáyev ha informat la població de la seva renúncia en un comunicat emès a la televisió kazakh. Però per saber la importància de la notícia ens hem de moure més de 30 anys enrere.

L'any 1984, cinc anys abans que les nacions que pertanyien a la Unió Soviètica despertessin, un fill d'agricultors kazakhs va iniciar la seva carrera política. Nazarbáyev era, en aquell moment, la persona de qui menys se n'esperava. És més, precisament, era una persona que estava al servei, no només de l'encarregat de la República Socialista Soviètica del Kazakhstan, sinó també de l'enviat rus. Per tant, tot i ser president del Consell de Ministres del Kazakhstan, no tenia més importància més enllà del renom del càrrec.

No és fins a l'any 1989 que Nazarbáyev no toca poder. Aquell any fou escollit president del partit a Kazakhstan. I així va ser com, havent arribat al poder, va poder donar suport des de les institucions a les demandes de sobirania per part del poble kazakh.

Aquelles demandes de sobirania es diferenciaven de la resta. Els kazakhs no demanaven la independència. De fet, les protestes se centraven en les proves nuclears per part de Moscou al país centreamericà, els atacs cap a la flora i la fauna kazakh per aconseguir recursos o, inclús la defensa de l'ecologisme al

conjunt de l'URSS. En aquell moment, aquelles protestes eren pioneres. Fins aleshores ningú havia reclamat drets ecològics en cap moment.

És doncs a partir de 1991 que la República del Kazakhstan inicia la seva aventura en "solitari". Evidentment, tot i ser el novè estat més extens del món i dels més rics (si parlem de recursos) arreu del continent asiàtic, no ha estat una feina fàcil. La dependència respecte de Rússia ha posat bastons a les rodes en moltes ocasions. I avui en dia, el gegant rus obstaculitza la sobirania dels petits estats.

És curiós com Nazarbáyev, tot i ser una reconeguda figura del Partit Comunista de la Unió Soviètica, s'ha alçat durant tots aquests anys com a representant màxim del poble kazakh. Ha esdevingut, durant trenta anys, l'única persona que ha aconseguit la independència del país, ha promogut la pau entre ètnies, ha lluitat contra la corrupció dels partits opositors i el seu propi i, inclús, ha criticat la ineptitud de certs membres del seu govern a l'hora de complir amb les demandes del poble.

Tot això no és casualitat. Existeixen dos motius pels quals ha esdevingut una figura política important pels kazakhs: el motiu legal i l'emotiu. Legalment, la Constitució del Kazakhstan descriu l'estat com a "democràtic, secular, legal i social". De fet, en aquest mateix article es llegeix que una mateixa persona "no pot ser escollida president de la República més de dos cops consecutius". Així i tot, això no s'aplica al primer a ocupar el càrrec, és a dir, el mateix Nazarbáyev que va redactar la Constitució.

Sentimentalment, Nazarbáyev ha suposat pels kazakhs una font inspiradora. Lluitador per la sobirania del país, tot i ser dins de l'URSS, president implacable contra la corrupció i la violència entre ètnies, etcètera; ha esdevingut la persona més estimada pel poble kazakh.

Ara venen temps d'incertesa. Amb la marxa del president que ha pogut evitar enfrontaments civils entre ètnies, que ha castigat la corrupció del seu propi partit i que, durant trenta anys, ha liderat el país, la gent té por de les mans en les quals poden caure. El continent asiàtic no és un continent fàcil i les relacions entre política, ètnia, religió i capital són conegudes a tot el món.

Conflictes per aquests quatre eixos s'han viscut al continent durant dècades: el Pakistan i l'Índia, el conflicte del Caixmir, el Balutxistan (Pakistan), els rohingyes a Birmània, els cops militars a Bangladesh, Tailàndia o Myanmar o els conflictes entre grups religiosos a Iran o a Iraq en són exemples prou il·lustratius.